

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Politikai szemle.

— Fővárosi politikai munkatársunktól. —

A kiegyezési tárgyalások.

A magyar és osztrák delegátusok első tanácskozása valószínűleg csak a formalitások elintézésére és a követelések jegyzékének kicserélésére fog szorítkozni. Az egész gazdasági életre kiterjedő ügyek érdemében csak a későbbi tárgyalások folyamán fognak bocsátkozni, úgy hogy egyelőre kézzel fogható eredményekről szó sem lehet. Beavatott helyen a szakbizottságok tárgyalásaitól különben sem várnak fontos következtetéseket, mert most az ellentétek nem a részletekben vannak, hanem a két kormány politikai felfogásában.

Andrássy Gyula gróf kassai beszámolójában jelezte is ezt, midőn hangsúlyozta, hogy ha Ausztria a békés kiegyezés elébe akadályokat gördítene, úgy azt legfeljebb politikai szenvedélyből tehetné, de nem gazdasági okokból. A két bizottság találkozása arra azonban mindenesetre jó lesz, hogy az osztrák követelések teljes alaptalanságát kimutassa és bebizonyítsa, hogy ha új igények emelésére kerül sor, erre egyedül Magyarországnak van meg minden oka és joga, hogy a mostani állapot hátrányaitól szabaduljon.

Százmillió kölcsön.

Fejérváry Géza báró a százmillió kölcsön visszafizetése dolgában nyilatkozatot adott közre, melyben említi, hogy akkoriban ebben a tekintetben kérdést intézett Kronfeld Zsigmond a Magyar Hitelbank elnöki igazgatója Kossuth Ferenchez, Andrássy Gyula és Apponyi Albert grófokhoz, hogy tekintettel az államadósságok kamatainak fizetéséhez fűződő fontos érdekekre megkötheti-e a Fejérváry kormány nyal ezt az ügyletet. A tranzakció így a nevezett politikusok helyeslő hozzájárulásával ment volna végbe. Erre a nyilatkozatra Kossuth Ferenc egy hírlapíró előtt azt a megjegyzést tette, hogy sem ő, sem azok a többi koalícióhoz tartozó férfiak akiket Fejérváry említ természetesen nem akarhatták Magyarország fizetésképtelenségét, vagy pénzügyi bukását, arra azonban, hogy a kormány ezt miképp kerüli el és a kölcsön módját a kormány miként választja meg, semmiféle ingerenciájuk nem volt és nem is lehetett.

Csendőrség kirendelése. A Felső-magyarország politikai tőkét kovácsol abból a körülményből, hogy gróf Andrássy Gyula kassai fogadtatásához a rendőrség munkáját csendőri szolgálattal kiegészítette a főkapitány. Illetékes helyről felhatalmaztak bennünket annak a kijelentésére, hogy valótlan az az állítás, mintha a főispán rendeltetére kért volna esendőrséget Váczy főkapitány. Valótlan ez annál inkább, mert a főkapitány saját elhatározásából a közönség és a rend oltalmára vette igénybe a csendőrséget.

Ami kevés rendőrrel rendelkezett, azokat a kordonok fentartása igényelte. Meglehet arról győződve a „Fg”, hogy Andrássy nem szorul oltalomra. Mert ha védelmezésre kerülne sor, a polgárság szeretete, minden rendőrkardnál, csendőrszuronynál jobban megvédelmezné. Végül, Váczy eljárását csak helyeselni lehet, mert egy percre sem feledte el, hogy a rendőrségnek első sorban kötelessége a polgárok biztonságáról, vagyónáról gondoskodni.

Az állam és a fogyasztási szövetkezetek.

A mai kor gazdasági berendezései között sajnos ijesztő mérvben, szinte gombaszzerűen lépnek fel a kereskedelmet bénító fogyasztási szövetkezetek, melyek a célszerűség és hasznosság cégére alatt a legpusztítóbb munkát végzik gazdasági életünkben.

A fogyasztó közönség, hivatalnok, tiszt, és földmivelő gazda szükségleteit a kereskedő osztály megkerülésével direkte szerzi be, így akarván segíteni magán a nyomasztó drágasággal szemben. A kis embereknek a maguk szempontjából igazolt és méltánylandó az eljárása, mert hiszen elvégre is a családapának elsősorban a maga családja jólétéről, nem pedig más osztályok boldogulásáról kell gondoskodni. Am az államot nem kötik ilyen önző érdekek. Az államhatalomnak mindenki jólétét kell előmozdítani s az irányadó szempont az lehet csak, hogy senkinek a más kárára előnyt ne biztosítson. Az államnak messzemenő céllal kell minden egyes rendelkezését megtenni s e cél legszélső határa is csak az egészséges fejlődés lehet.

Az egészséges fejlődésnek azonban félreismertetlen jelensége minden élő szervezetben, a munkabeosztás. Mennél fejlettebb valamely szervezet, annál többféle irányban fejt ki tevékenységet s ezek elvégzésére annál többféle szerve van.

Az állam életében e fejlettség a foglalkozási ágak sokféleségében, a munkaalkalom bőségében nyilvánul. Kötelessége tehát az államhatalomnak a társadalmi életet olyképpen szervezni, hogy a fejlődés ilyen irányban haladjon.

Ebből az következik, hogy lehetetlen megtenni minden olyan törekvést, mely a munkamegosztást akarja meggátolni.

A hivatalnok, katonatiszt vagy földmivelő gazda mind olyan foglalkozási ágat tölt be, melyek valamikor — a fejletlen társadalomban — nem voltak egymástól elkülönítve. Valamikor a családfő maga volt bírója, katonája, földmivese, vadásza a családnak s hogy ez az állapot megszűnt, az éppen fenti

tételünket igazolja. Micsoda utja legyen tehát a fejlődésnek az, hogy ma a hivatalnok stb. felcsapjon kereskedőnek s mikor neki mint társadalmi tényezőnek feladata a kereskedő osztályt fenntartani, akkor éppen ennek létét igyekeznek megsemmisíteni. Szegénységi bizonyítvány az egy államnak, hogy nincs kereskedelme s a társadalmi osztályok züllöttségét és nyomorát jelenti, ha a belkereskedelem nem bír megerősödni, pláne ha talaját veszti.

Az állam igenis fizesse jól a hivatalnokot és tegye lehetővé a földmivesgazda megélhetését itthon, hogy ezek viszont csakis hivatásuknak élve közmegelegedésre töltsek be azt s ne kényszerüljenek a magok megélhetéséért egy más osztály existenciáját tönkre tenni. (— der.)

Favágók nálunk és másutt.

Szabad a zsarolás.

A hatóság nem tesz semmit.

Több ízben mutattunk már reá, hogy Kassán minő garázdálkodást visznek véghez a favágók. Ebben a tekintetben teljes zavar uralkodik. Az illetékes hatóság pedig mitsem tesz, hogy a zavart megszüntesse s egyrészt biztosítsa a közönséget a favágók zsarolásával szemben, másrészt szabályozza azt a kérdést, hogy a favágás ipari foglalkozás vagy pedig egyszerű napszámmunka, mit mindenki vállalhat. Szegeden a favágók szervezkedtek s egy értekezleten megállapították a favágás munkadíját. A favágók magok ügyelnek arra, hogy senki közülük többet ne igényelhesen s ezért a közönséggel tudatják a vágatás árát, mely a következő:

1 öl fa lefűrészelve és hasítása 4 vágás 8 kor., 3 vágás 6 kor., 2 vágás 5 kor., 1 vágás 4 kor., ez szől egy öre és ha kevesebb, pl. félöl, akkor a fizetés szintén felére száll, vagy ha negyed öl, akkor negyedrészt kell fizetni. Ha már a fa föl volna fűrészelve, csupán csak hasítani kellene, akkor a következő feltételek az irányadók: 1 öl fa ha 5 darabba 4 vágásos 4 kor., 4 darabba 3 vágásos 3 kor., 3 darabba 2 vágásos 4 kor., 2 darabba 1 vágásos 4 kor., ez a fizetés is egy öl után van megállapítva, azonban ha kevesebb, akkor a fizetés is kisebb. Ha egy öl fát csupán csak fűrészelni kíván a munkaadó, akkor a következő feltételek irányadók: 1 öl fa lefűrészelve 4 vágás 6 korona, 3 vágás 5 korona, 2 vágás 4 korona, 1 vágás 3 korona. A fa behordása és összerakása külön alku lesz.

Ezen árakhoz viszonyítva, a kassai favágók követeléseit meg kell döbennünk. Kassán teljesen ki van szolgáltatva a közönség a favágók önkényének. Egy fél öl fa vágatásáért elkérnek 6—7 koronát. Ez

nyáron volt, mit várhat a közönség télen. Akár a polgármester, akár a főkapitány hatáskörébe tartozzék az ügy, sürgős intézkedést igényel.

Hová tűnt el az ezres bankó?

Kifosztott amerikai.

Drága volt az ismerkedés.

A Kossuth Lajos-utcán levő Pannonia vendéglőbe, melynek vendéglőse Székely Spielberger Sámuel kedden este egy fiatal ember társaságában betért Halász Mihály amerikai bevándorló. Halász aznap érkezett meg a kikötőből, hová Amerikából jött s felvette Kassán a Leszámitoló és pénzváltó banknál előre küldött pénzét 3400 koronát. A pénz a zsebében volt, mikor egy előtte ismeretlen ember hozzácsatlakozott, elhívta a Székely vendéglőjébe. Itt nagyban mulattak. Reggel Halász Mihály a pályaudvaron találta magát s megdöbbenve tapasztalta, hogy pénzéből 1300 korona hiányzik.

A rendőrségnél jelentést tett s most erősen kutatnak az ismeretlen fosztogató után, aki kirabolta pénzét. A vizsgálat egyébként megállapította, hogy Halász mulatság közben tékozlóan szórta a pénzt. Apró csavargóknak bankókat dobált el. A rendőrség az Amerikából visszajött ember még meglevő pénzét 2100 kor.-t postára tette s elküldte Lakák ungmegyei községbe ahová való, nehogy utközben ismét megfosszák pénzétől. Halász különben félkegyelmű embernek látszik, akitől nem volt nehéz a pénzt elvinni.

Ugyancsak ezen a helyen történt, hogy Varga Gyula cigészegéd 150 koronáját kilopták. Feljelentéssel élt a rendőrségnél s most ebben az ügyben is nyomoznak.

A cipészsegédek sztrájkja.

A mesterek nem egyezkednek.

Visszaadják a könyveket.

A kassai cipész- és csizmadia segédek sztrájkja előreláthatóan hosszúnak és elkeseredettnak ígérkezik. A segédek tulhajtott követelésekkel léptek fel, amit az amugy is tengődő kassai kisiparos mesterek nem képesek teljesíteni. Ma délelőtt a mesterek egy küldöttsége járt Váczy József főkapitánynál s bejelentette neki, hogy a békéltető eljárást a mesterek beszüntetik s egyáltalán minden tárgyalást megszakítanak. A sztrájkba állott segédek úgy tekintik, mint akik a munkából önkényűleg léptek volna ki s ez okból valamennyinek munkakönyvét visszaadják s az iparhatóságnál mint segédeket kijelentik.

A főkapitány arra kérte a mestereket, hogy igyekezzenek a békés megoldásra s ne szakítsák meg a tárgyalásokat.

A mesterek azonban megmaradtak álláspontjuk mellett s a sztrájkolóknak megüzenték a krímicsaut. A teljes kizárás da-

cára mindazon segédeknek, kik a munkába visszalépnek, megadják a követelést.

A főkapitány tudomására hozták külföldben, hogy a sztrájkolók a műhelyeket terrorizálják. Váczy megígérte, hogy gondoskodni fog a dolgozó munkások megoltalmazásáról. A cipész és csizmadia segédek sztrájkjának a Lajos forrásnál van. Ma estére ismét békéltető eljárást tüztek ki, de azon a mesterek nem vesznek részt. Kassa legujabb sztrájkja minden valószínűség szerint el fog mérgesedni. A kisiparosok, kik egy-két segéddel dolgoznak, hosszú ideig bírják a harcot, mert valamennyi maga is dolgozó munkás.

UJDONSÁGOK.

— A jogakadémia megnyitó ünnepélye. A kassai kir. állami jogakadémia f. é. szeptember 23-án (vasárnap) a kassai társalgási egyesület (Kaszinó) palotája nagytermében tarja 1906—7. tanévi megnyitó ünnepélyét. Az ünnepély sorrendje: 1. Dr. Esterházy Sándor igazgató székfoglaló beszéde. 2. Dr. Helle Károly ny. r. tanár felolvasása: „A papyrusokról.”

— Rákóczi temetése. Rakovszky Endre főispán Budapestre utazott, hogy Wekerle miniszterelnöknek bemutassa a kassai Rákóczi bizottság tervezetét és előterjesztését a temetési pompára vonatkozólag. A kormány jóváhagyása után közölni fogjuk a tervet.

— Uj tanácsos. Eperjes város képviselőtestületi tanácsost választott. Matherny Gusztáv és Láng Gyula egyenlően 38—38 szavazatot kapott. Sorshuzással döntöttek s a győztes Matherny Gusztáv lett.

— Utóállítás. Ma délelőtt a sorozóházban utóállítás volt.

— A József kir. herceg Szanatorium-Egyesület helyi bizottsága szombaton, folyó hó 22-ikén d. u. 5 órakor tartja meg rendes negyedévi ülést dr. Takács Menyhért jászóvári prépost elnökele alatt a városháza nagytermében. — Napirend: Elnöki előterjesztések a jövő évben Kassán megtartandó közgyűlés tárgyában. A legközelebbi szakelőadás napjának meghatározása. Esetleges indítványok tárgyalása. — A m. t. tagok és érdeklődők ez uton hivatnak meg az ülésen való megjelenésre.

— Bűnügyi nyilvántartó hivatalt állít fel a minisztérium Budapesten, mely működését 1907. évi január elsején kezdi meg. Ide lesznek beküldve ez ország összes fogházából az ujjlenyomatok s ha valamely letartóztatott egyén személyazonosságának megállapítása válik szükségessé, ez a hivatal adja meg a kellő felvilágosításokat. Ezen hivatal felállításával a Bertillon-féle antropometriai mérések, mint sok időt igénylő és még sem megbízható eljárás megszűnik.

— A csatornázási munkálatok. Fried Sándor, a Fried és Adorján cég beltagja, tegnap délelőtt kötötte meg a szerződést a csatornázási munkálatokra Eder Ödön polgármesternél. A csatornázási munkálatokat a szerződés szerint 8 napon belül tartozik a vállalkozó megkezdeni. Az aláírt szerződést a legközelebbi közgyűlés fogja jóváhagyni.

— Általános díjnok-gyűlés. Az állami díjnokok szeptember 23-án általános gyűlést tartanak, hogy sanyaru helyzetük megjavítása érdekében szervezkedjenek. A szervezőbizottság felhívást tett közzé, s ebben elmondja, hogy ma, a mikor a legutolsó kézműves is három-négy koronát keres na-

ponta, a díjnokok két korona napidíjjal koplalásra vannak kárhozthatva. Az elyomottaknak, — ugymond a felhívás — a kizsákmányoltaknak csak a szervezkedés ad erőt. Ez teszi a csuszó-mászó állattá aljasított társadalmi rétegeket egész emberré, a gazdasági küzdelem öntudatos harcosává, ez menti meg őket a nyomortól, a kétségbeeséstől. Az általános gyűlés célja, hogy a díjnokok rámutassanak arra a vétkes uzso-rára, amelyet az állam verejtékes munkájukkal üz.

— Izgalmas vadászkaland. Könnyen végzetessé válható vadászkalandja volt f. hó 16-án Bicanic László iglói faipariskolai tanárnak, aki apósával, Klug Ottó iglói városi ügyésszel annak Curiatibe nevű birtokán vadászott. A két vadász egymástól meglehetősen távolba jutott, mikor az erdővéd a pórázon vezetett kutyákat szabadon bocsátotta. A teljesen gyanútlanul haladó tanár éppen egy bokor felé közeledett, midőn az első csaholásra abból egy hatalmas vadkan ugrott elő. Csak hat lépés távolság volt a szembekerült két ellenfél között. A lélekjelenlét a borzalmas látvány dacára sem hagyta el a tanárt és ez volt a szerencséje, mert különben minden bizonyonnyal szoros érintkezésbe került volna a farkaszemet néző vadállattal. De a tanár térdre ereszkedve célba vette a vadkant, mely a golyó által halálosan megsebezve egy hatalmas rőfögéssel kinjában a földhöz csapta magát és kimúlt. A vadkan majdnem két méter hosszú és súlya kizsigerezve 163 kilót nyomott. Bicanic László tanárt szerencsés megmenekülése alkalmából számosan üdvözölték.

— Keresnek egy betörőt. Pozsonyban a Dunahajózási Társaság pénztárát ma éjjel ismeretlen tettes felfeszítette s ellopott belőle 750 koronát. A betörőket országsszerte kutatják s ma Kassára is távirat érkezett, melyben a nyomozáshoz segítséget kérnek.

— Uj gyárak a felvidéken. Bártfán gyár alakult likőr-, rum- és cognac-gyártásra. A gyár erős versenyre kíván kelni a szomszédos galíciai gyárakkal, amelyek ezidő szerint Bártfa és vidéke piacát uralják. Eperjesen „Felvidéki szappangyár“ cég alatt új gyár alakult, mely hivatva van a városunkat és a vidékeket elárasztó külföldi szappangyártmányoknt kiszorítani.

— A borhamisítás ellen. A földművelésügyi m. rendeletet intézett Kassa törvényhatóságához, hogy a bortörvényre, még szüret előtt hívja fel a közönség figyelmét. Meghagyja a miniszter, hogy a törvényhatóság összes községeiben tegyék közzé, hogy a borba, mustba vizet a legcsekélyebb mértékben is belekeverni, 2 hónapi elzárás és 600 koronáig terjedő pénzbírság, — bort gyümölcsborral, törkölyborral összeházasítani 600 koronáig terjedő pénzbüntetés terhe mellett tilos.

Színház, művészet.

A színház megnyitása.

(Szeptember 29-én első előadás. — Magyar szerzők műsora. — Ujtagok.)

Komjáthy János társulata szeptember hó 28-án fejezi be a brassói színiévadot és már szeptember hó 29-én megnyitja a kassai színiévadot. Valószínűleg drámai előadással fogja Komjáthy a téli színi évadot megnyitni, noha még eddig erre jelentést nem kaptunk. Bartha István igazgató-helyettes a tegnapi napon már Kas-

BORDAI forrás-víz

özv. grót. Forgách Sándorné uradalmából Vulkanikus kőzetből fakadó magashegyi forrás. — A természet által legtökéletesebben átszűrűt kristálytisztá, egészséges ivóvíz. Ősidők óta mint könnyen emészthető, hasznos, sőt a nép körében mint csodahatású víz ismeretes.

Természetes szénsavval telítve. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben, éppúgy vendéglőkben. — Főraktár Kassa és vidékére: **Vizy Domokos** fűszer- és csemege-üzletében. — 1 ltr.

üveg víz 10 fillér. 1/2 liter víz 6 fillér.

sára érkezett s hozzá fogott a bérletgyűjtéshez. Ugyancsak tegnap jelent meg az előleges jelentés, melynek bevezető részét már közöltük. Komjáthy János változatosnak ígéri a jövő szezont, amit annál könnyebb betartania, mert magyar szinpadu szerzők ujdonságaival gazdag ez idő szerint a színházak műsora. Igen örvendetes jelenség, hogy a magyar szerzőket óhajtja erősebben kultiválni Komjáthy. A magyar szinpadu szerzők tértölgálása főlőseggé teszi a külföldi szinpadokról importált selejtes művek kultuszát s okunk van hinni, hogy az idei szezont művészi eseményekben gazdag és változatos lesz.

A szintársulat műsorában mindössze annyi változás történt, hogy Komjáthy másodénekesnőnek szerződtette Ginz Gizellát, akit talentumos leánynak mondanak. A másik kitűnő erő, Doktor János jellemkomikus. Nagy kaliberű tehetség, ki a Thália szinpadon, honnan modern színjátszó tehetségek bontakoznak ki, komoly, értékes sikereket aratott. A bérletre vonatkozólag megjegyezzük, hogy az igazgatóság a régi bérlet helyét e hó 24-ikéig fentartja. Komjáthy a másutt szokásos játérendet nem közli a közönséggel. Ez azonban, ha nem is felesleges, de okvetlenül nem is szükséges. Elvégre 4 év alatt bebizonyította, hogy tud változatos s művészi nívón álló műsot csinálni, Komjáthy művészi izlésében a közönség láthatlanul is megbizhat. A társulat értesülésünk szerint már az első időben több ujdonsággal lép a közönség elé.

KÖZGAZDASÁG.

Cikória-termelés.

A cikória-termelés Abauj-Torna és Sáros vármegye egyes községében (nevezetesen a Tárca völgyben), valamint Zemplén vármegyében néhány év óta igen jól be van vezetve.

Előre kell bocsájtani, hogy a cikóriánövény mély talaju, jó erőben lévő agyagos vagy homokkal vegyített földet igényel. A cikóriának a legalkalmasabb elővetemény a téli kalászos, buza, rozs, köles és dohány. A lóhere nem bizonyul alkalmasnak, miért nem is tanácsoltatik.

Zab és ugarföldben szoktak cikóriát termesztetni. Emellett azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy az illető föld ne legyen őszi vetésnek szánva, miután a gyökérnek jól meg kell érné.

Utóveteményül legjobbnak bizonyul a cukorrépa, a takarmányrépa és burgonya, de még az árpa lóherével is. A cikóriának cukorrépa előtt való termesztése már azért is igen ajánlatos, mert elejét veszi annak, hogy a föld répagyengeséget szenvedhessen és a cikória után termelt répa kiváló suly — és magas cukortartalom által tűnik ki. Epp ezen oknál fogva a Magdeburg (Németország) vidékén lévő cukorgyárak a cukorrépa termesztésükhöz a cikória-termesztést is nagy mértékben fölkarolták. Tudva levő, hogy a cikóriagyökér főtáplálékát a mélyebb termőföld rétegeiből szedi, miáltal a felső réteg a cikória-termesztés alatt bizonyos pihenésben részesülhet.

A cikória-termelésnek szánt terület még őszi készitendő elő és még a tél előtt mennél mélyebben megtrágyázandó.

Közvetlen a vetés előtt tavasszal a szalmástrágya alkalmazása határozottan hátrányos, miután a cikória-növény a kötött talajt kívánja meg. A szalmástrágya által pedig éppen az ellenkező éretik el, minek következtében csakis suly — és tartalom nélküli cikória produktumnak!

Őszi trágyázásnak igen ajánlatos a szarvasmarhatrágya és a lótrágya, de ezeken kívül a műtrágya is előnyösen használtatik, még pedig a Thomas-phosphatliszt, melyből 1 katasztrális holdra körülbelül 400—500 kilogramm szükségeltetik. Tavasszal pedig

lehetőleg nedves talajban Chili-salétromot, még pedig katasztrális holdankint körülbelül 100 kilogrammot kell alkalmazni, ami különben egészen a talaj alkatától és tulajdonságától van függővé téve.

Tavasszal a földet idejekorán meg kell boronálni, hogy a gaz csirázhasson. A szántást azonban abba kell hagyni, legfeljebb akkor foganatosítsák egészen könnyen és simán, ha gaz mutatkozik. A gyakori és mély szántás következtében a talaj igen lazává válnék, mi a cikóriánövényre éppen suly nem volna előnyös és amellet a talaj sokat veszítene téli nedvességéből. Azért csak akkor ajánlatos a könnyű és sima szántás, ha a földet a gáztól meg akarjuk tisztítani.

Különösen fontos és szükséges, hogy a föld a vetés előtt és utána is jól meghengeressék, ha géppel lesz vetve, ha pedig kézzel vetetik, akkor csak a vetés befejeztével kell hengerezni.

A vetést nem kell György napja előtt, — tehát csak április végén vagy május elején foganatosítani, mert a korábbi vetés, mint tudjuk, a magbahajtást nagyban elősegíti, különösen ha fagy áll be.

A géppel való vetés határozottan előbbre való a kézzel való vetésnél, miért is nagyon helyes, hogy egynéhány község ezen célnak megfelelő vetőgépet már beszerzett magának és ahol ez eddigéig még meg nem történt, ott nem kellene tovább várni, mert ezen vetőgép beszerzése idővel igen jól kifizeti magát, miután más mag elvetésére is használható. Abban az esetben, ha nagyobb vetőgépet vagy esetleg kisebbet venne egynéhány gazda közösen, akkor csekély kölcsöndij fejében azt kölcsönbe is lehetne adni, miáltal az érte fizetett összeg idővel megtérülne.

A cikóriának a géppel való vetés 25 centiméternél ne legyen keskenyebb, mert ezáltal a gyomlálás igen megkönnyítettetik. A gyomlálás, mely ha a kézzel foganatosítottik, nagy idővesztéssel jár s ennél fogva sokba is kerül. Erre a célra tehát legalkalmasabbnak bizonyul egy már éveken keresztül kipróbált és praktikusnak találtatott, igen ajánlatos eszköz, az úgynevezett: „Eredeti amerikai 18. sz. Planet jr. egykereki kapáló,” mely a Clayton és Shuttleworth cég budapesti és Kühne E. mosoni raktárából való és minden nagyobb városban valamelyik vaskereskedésben beszerezhető 14 kor.árban „ab Budapest.” Ezen kis eszköz az utolsó időken különösen cukorrépa-termesztéssel foglalkozó gazdaságokban talált nagy kelendőségre, mert a használata, eltérőleg az eddigi rendszerű közönséges kézzel kapálás ellenében, igen sok előnnyel jár. Ezen kapáló még asszonyok által is igen könnyen kezelhető és miután valamennyi géppel való vetésre nagy előnnyel használható, igen praktikus! Az egykereki kapálóval fél katasztrális hold, mely géppel lett bevetve, 1 személy által 1 nap alatt alaposan megkapálható, ami a kézzel kapálás ellenében tetemes megtakarítást biztosít. Mihelyt gaz mutatkozik, ezen kapálóval a talajt meg kell dolgozni egyszerű és könnyű módon, mely munka bőven kifizeti magát a jó hozam által.

A fiatal növényzet egyesése és esetleges kitépése pontosan foganatosítandó, mert ennek elmulasztása esetén a termelő csak saját magát károsítja meg, miután a növényzet igen sűrű lesz, minek következtében a gyökér fejlődése nagyon befolyásoltatik és csak vékony, nem husos gyökereket kapunk, melynél a kisedés és a megtisztítás körül munka éppen oly nagy, mint a kifejlett gyökérnél, ellenben sulyra nézve kétszeresen kedvezőtlen.

Epp oly fontos és a termelő érdekében fekszik, a magbahajtásos gyökereket azonnal kitépni az első fellépésnél, nem csupán azért, mert abban az időben még a teheneknek takarmányul adható, hanem leginkább azért, mert az eltávolítás következtében a talajban lévő gyökerek jobban fejlődhetnek.

A géppel való vetésnek még egy további előnye is van, tudniillik a gyökerek kisedése ekével történhetik, mely célra a „Sack-féle kiemelőke” igen alkalmas. Mihelyt az egyes sorok ezen ekével át vannak szelve, a gyökerek, melyek ez által kiemeltetnek és egyoldalt egészen szabaddá vannak téve, könnyen eltávolíthatók. Aztán fel kell őket halmozni, megtisztítani és a levélrészt elvágni.

Ezen eljárás a kétágu kapával való kisedéssel szemben még azt az előnyt is nyújtja, hogy a talaj mélyen felszántatik, — tehát nem kell még egyszer szántani.

Azon termelő, ki a cikória-termesztést nagyban és észszerűen kultiválja, vagy az aki a kicsinybeni termesztést lehetőleg a saját embereivel keresztül viheti, a jelenlegi 3 kor. 80 fill. — 4 koronányi szép ár mellett — Kassára szállítva — mindenkor meg fogja találni saját előnyét, nevezetesen azért, mert a cikória-termesztés által a talaj akár melyik kalászos, gumós vagy gyökérnövény számára, mely a vetésforgóba felvétetik, kedvezően befolyásoltatik és mindenekelőtt azért is, mert a termelő őszi biztosan megkapja készpénzben a termésért járó összeget.

Másoldalról azonban veszély fenyegeti Magyarországon egyes vidékén már olyan szépen bevezetett cikóriatermesztést, amennyiben más országokkal szemben, hol szintén nagyban termelik a cikóriát, nem versenyképes. — Amint ezen sorok beküldője maga személyesen is meggyőződhetett, Németország északi részében 2 márka 20 fill. — 2 márka 30 fillér ár mellett nagy mennyiségben termelik a cikóriát és miután átlagosan 400 kilogramm nyers gyökérből 100 kilogramm szárított gyökert lehet kapni, ennek folytán ottan körülbelül 3 márkával olcsóbbra jön a szárított cikóriagyökér, mint itt nálunk. — A Magyarországon levő gyárak már most is nagy áldozatot hoznak akkor, midőn a mi — jóval drágább árunkat megveszik s ezáltal a cikóriatermesztést még lehetővé teszik nálunk.

Ezt szem előtt kellene tartani, mert hiszen ebben a tekintetben bizonyára a magdeburgi világpiac a legmértadóbb, ami itt Magyarországon azonban még nem eléggé ismeretes s éppen ezért ajánlatos volna a cikóriának nagyban termelése és a versenyt a külfölddel minden erővel fel kellene venni!

VADGESZTENYÉT

minden mennyiségben

• a legjobb árak mellett •

vesz

FELSŐMAGYARORSZÁGI MAGPERGETŐ

KASSA, Darvas Imre-utca 1.

Hirdetmény.

Selyeben Szücs Lajos gazdasági udvarán f. hó 24-ikén délutáni 3 órakor 350—360 drb. biróilag kiküldött szakértő által megvizsgált és mételyesnek talált, így kizárólag levágásra és közfogyasztásra alkalmas anyajuh nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében eladatni fog.

Abaujszántó, 1906. évi szeptember 19.

Sarló Vendel
kir. közjegyző.

2634 909 tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szikszói kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Lehoczky Béla ügyvéd által képviselt kk. Flasko Margit végrehajthatónak, Gulyás Ferenc baktai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 320 kor. tőke, valamint 49 korona 70 fill költség kielégítése végett a területén lévő s 1/6-od részben végrehajtást szenvedett, 5/6-od részben végrehajtás a nem álló Kurek András és Gulyás Pál nevének álló s a baktai 7. sz. tkvben A. I. 208 hrsz. a. felvett ingatlanra a végrehajtási törv. 156. §-a alapján egészben 468 K. 1/6-od részben végrehajtást szenvedett, 5/6-od részben Kurek András, Gulyás Pál és Medve Ferencné nevének álló baktai 8. sz. tkvben felvett 636. hrsz. ingatlanra egészben 42 kor. 1/9-ed részben végrehajtást szenvedett, 8/9-ed részben Szilvási Pál, Ambrus Mária, ifj. Balogh János és Vadas Johanna nevének álló baktai 82. sz. tkvben felvett 249. hrsz. ingatlanra egészben 108 kor. 8/60-ad részben végrehajtást szenvedett 52/60-ad részben Gulyás Pál, Kis József, Gulyás János és Szádvári Jánosné nevének álló s a baktai 125. sz. tkvben felvett 172.

és 173. hrsz. ingatlanra 184 kor. 1/3-ad részben végrehajtást szenvedett, 2/3-ad részben Gulyás Pál nevének álló s a baktai 249. sz. tkvben felvett 354. hrsz. ingatlanra egészben 90 kor. 1/3-ad részben végrehajtást szenvedett, 2/3-ad részben Gulyás Pál nevének álló s a baktai 253. sz. tkvben felvett 223. hrsz. ingatlanra egészben 117 kor. 1/9-ed részben végrehajtást szenvedett, 8/9-ed részben Mesko János, Gulyás Pál, ifj. Balogh János és Vadas Johanna nevének álló s a baktai 257. sz. tkvben felvett A. I. 290. és 501. hrsz. ingatlanokra egészben 351 kor. 1/9-ed részben végrehajtást szenvedett, 8/9-ed részben Kis Juhász Pál és neje Petro Juliánna és Gulyás Pál nevének álló s a baktai 288. sz. tkvben felvett 189. és 367. hrsz. ingatlanokra egészben 270 K. 1/3-ad részben végrehajtást szenvedett, 2/3-ad részben Gulyás Pál nevének álló s a baktai 307. sz. tkvben felvett 8. hrsz. 7. ö. i. sz. ház és belhelyre egészben 962 kor. 1/3-ad részben végrehajtást szenvedett 2/3-ad részben Medve Ferencné és Gulyás Pál nevének álló baktai 308. sz. tkvben felvett 9. hrsz. 8. ö. i. sz. ház és belhelyre egészben 334 kor. 1/9-ed részben végrehajtást szenvedett, 8/9-ed részben Kis Juhász Pál, Petro Juliánna, Varga Mihály, Kis Juhász Erzsébet ifj. Balogh János és Vadas Johanna nevének álló és a baktai 359. sz. tkvben felvett 317. hrsz. ingatlanra egészben 381 kor.

1/12-ed részben végrehajtást szenvedett 11/12-ed részben Kis Juhász Pál, Petro Juliánna, Dienes István, Gulyás Pál, ifj. Balogh János és Vadas Johanna nevének álló s a baktai 366. sz. tkvben felvett 290. és 501. hrsz. ingatlanra egészben 351 kor. 1/6-od részben végrehajtást szenvedett, 5/6-od részben Kurek András, Gulyás Pál, Ambrus István és Ortó Katalin nevének álló s a baktai 388. sz. tkvben felvett 637. hrsz. ingatlanra egészben 53 kor. 1/3-ad részben végrehajtást szenvedett, 2/3-ad részben Gulyás Pál, ifj. Balogh János és Vadas Johanna nevének álló s a baktai 389. sz. tkvben felvett 275 b. és 275 c. hrsz. ingatlanokra egészben 614 kor. 1/3-ad részben végrehajtást szenvedett, 2/3-ad részben ifj. Balogh János és Vadas Johanna nevének álló s a baktai 390. sz. tkvben felvett 291 b., 291 c., 327 b. és 327 c. hrsz. ingatlanokra egészben 448 kor. 1/6-od részben végrehajtást szenvedett, 5/6-od részben Kis Juhász Pál, Petro Juliánna, ifj. Balogh János és Vadas Johanna nevének álló s a baktai 391. sz. tkvben felvett 301. hrsz. ingatlanra egészben 434 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték, azzal, hogy ez által a baktai 82. és 125. számú telekjegyzőkönyvben C. 21. illetve 8. sorszám alatt öz. Gulyás Ferencné sz. Maslár Zsuzsanna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog nem érintetik, ha azonban a 82. sz. tkvben felvett ingatlanért az özvegyi jogot megelőző követelés biztosítására szolgáló s ezennel 400 koronában meghatározott vételár meg nem ígértetnék, az árverés hatálytalanná válik s a haszonélvezetre való tekintet nélkül nyomban új árverés alá fog bocsáttatni.

Az árverés megtartására határnapul 1906. évi október hó 3. napjának d. e. 10 órája Bakta községhez tartozó kütözetik azzal, hogy az árverés alá bocsájtott ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Szikszó, 1906. július hó 20-ikán.

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Bothár Sándor,
kir. aljárásbíró.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **Uj BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

HALTENBERGER BÉLA

RUHAFESTŐ, VEGYI-TISZTÍTÓ ÉS GÖZMOSÓ GYÁRA.

Telefon 70.

Telefon 70.

5

nap alatt

TISZTIT, FEST

ruhát, felöltőt, téli-kabátot, bőrkabátot, szőrmét, függőnyt stb.

50

fillérért kilogrammonként (20 kg. mennyiségnél) mos és házhoz szállít szárított és mángorolt állapotban

HÁZI FEHÉRNEMŰT.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a Kossuth Lajos-u. 3., Fő-utca Andrassy palotában levő és Szerecsen-utca 3. szám alatti felvételi üzletekben.

Kiadó: Murányi József.

Három szobás emeleti lakás
fürdőszobával nov. 1-től kiadó
Katona-kórház-utca 3. c. sz.

Kocsigyártás.

Kozák Mátvás

kocsigyártó

Kassa, Erzsébet tér 21. szám.

Állandó raktár készlet mindennemű új és divatos kocsikban.

A kiállításon zsalus és hajtó kocsival képviselve.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA